

9. května 1945 vyšlo první číslo "deníku mladých lidí" Mladá fronta. Poprvé v historii českého novinářství a poprvé i v dějinách organizací mládeže generace odkázaných až do teď na milost i nemilost jiných, zrodilo se dílo, jež nemá obdoby. Václav Cerný ve svých pamětech píše, že "komunisté dali mládeži deník". Nebylo to tak. To se stalo v Sovětském svazu, kde začala vycházet Komsomolská pravda z rozhodnutí komunistické strany až osm let po revoluci. Pražská Mladá fronta byla vymyšlena a koncipována již za okupace, a nikoliv z iniciativy komunistické strany, ba ani ne s její podporou. Také košická vláda neměla v úmyslu, aby byl vydáván deník mládeže, jak to v květnu 1945 potvrdil její ministr informací Kopecký.

O vzniku Mladé fronty se za čtyřicet let popsalo mnoho papíru. Od prvních věcných a pravdivých reportáží v roce 1945 až k nepravdivým článkům z posledních let. /Například V. Nový nebo O. Štembera v nedávném rozhovoru pro Zemědělské noviny, kde si vycucal z prstu, že Mladou frontu "založili" vlastně skupina sportovních redaktorů z Národní politiky - on, fotografové Pardubský a Fafek, a Hladký. Opravdu, dokonali "zakladatele"! Vždyť Štembera a Pardubský přišli do Mladé fronty až v roce 1946 a Fafek na podzim roku 1945! / Mezi falzifikátory se nyní přiřadila i publikace Miroslava Hladkého "Praskání ve švech". /Kromě toho sepsal a zpeněžil podruhé své fikce i v televizní hře "Panská 8" uvedené v květnu 1985, o níž hlasatelka uváděla autorova slova, že příběh hry "je fikcí, která má kořeny ve skutečnosti". Jak sděluje v doslovu ke knížce dnešní šéfredaktor deníku Mladá fronta I. Kulháněk, autor tu prý vytvořil "román - fikci". Nechoďme dlouho kolem horké kaše. Jak ještě prokážeme, tato hra na "fikci" je podvodem; má umožnit převrácet skutečnost a pokud někdo autora přistihne při lži, může autor prohlásit: Já nic - to je fikce. Přitom píše o konkrétní Mladé frontě, o zcela konkrétních lidech, jímž jen upravil jména, o konkrétní situaci, o konkrétních orgánech - a hlavně o sobě. U nás zatím neexistovala práce, kde by se autor sám tak bez ostychu stylizoval do tak směšně - hrůzinských poz, jak to učinil Hladký. Ti, kteří něco vědí o oněch letech, a lidská paměť není tak děravá, jak by někteří chtěli, musí se divit, jak bez studu se v téhle knížce lže. Je to navíc trapný stryptýz a směšný zároveň. Navlečený kostým uvědomělého geroje praská ve švech "velikána" a prosvítá jen prázdnota.

Hladký - ve fikci nazývaný Drobny - líčí svou "účast v odboji": "Napsali mi v roce 1944 do říše, abych se vrátil a přišel posílit odboj, že mě tu potřebují." To samozřejmě není vůbec pravda. Ve skutečnosti se tento Hladký - Drobny vrátil z nasazení v Říši, kde byl od roku 1942, do Prahy až v březnu 1945 a s odbojem neměl za okupace nikdy nic společného. Jak by také mohl mít! Vždyť byla vůči němu i jistá nedůvěra. I ti, co ho dobře znali, varovali před ním kvůli jeho charakterovým vlastnostem. Tvrdil, že byl "totálně nasazen", ale jeho ročník 1918 nacistickému nasazení nepodléhal. Uvidíme ještě, jak to s ním vlastně bylo.

Jeho podíl na vzniku Mladé fronty za okupace je nulový. Vlechno se připravovalo v Praze a Hladký - Drobny působil v rajchu. K smíchu jsou jeho líčení, ve kterých posunuje svou osobu do situací, v nichž se vůbec vyskytovat nemohl a kde byli jiní. Popisuje svou vymyšlenou "účast" na ilegálních schůzkách; vykládá o sobě důležitě, co dělal v České národní radě, kam ovšem v životě nevstoupil; popisuje ilegální spolupráci s V. Kautný, členem ČNR, s nímž se za okupace nesešel ani jednou; "zúčastňuje se jednání o vzniku Mladé fronty", o kterých se doslechl až dávno po okupaci; hraje si na hrůzu v rozhodných hodinách, kdy šlo o převzetí tiskárny bývalého Práger Tagblattu - za okupace Der Neue Tag; bere do ruky telefon a pevným hlasem vyjednával s tiskárnou, ačkoliv to učinil a kdo jiný; vymyslí si ilegální, dokonce komunistickou skupinu tiskařů v Der Neu Tag, která vůbec neexistovala, jen proto, aby na ni mohl být sám napojen; přeměňuje svůj byt na místo, kde se v ilegalitě scházejí příští redaktori Mladé fronty, ačkoliv tam nikdo z nich ani nevstoupil; přesvědčují ho, aby se vrátil předčasně z rajchu a pracoval v ilegálním hnutí, ačkoliv o něm nikdo nevěděl a samozřejmě o n j nestál; má promyšlené zrcadlo první stránky novin - on sportovní dopisovatel! Prostě lež na lež, nebo, jak to formuluje autor, "fikce na fikci".

Autor si přirozeně dává záležet i na vlastním portrétu. Od malička to byl "roztomilý chlepeček", o jehož přízeň se ucházeli Eliška Krasnohorská

a Alois Jirásek bydlící blízko jeho rodiny. Je "dělnas" /přitom ve skutečnosti byl otec Hladkého - Drobného vysokým a dobře placeným úředníkem, a tak ho ve své "fikci" nechal autor raději padnout v první světové válce/; také za matku se stydí - proto z ní učelá domovnici a pračlenu. Jeho "dělnický" instinkt, ačkoliv nikdy žádnou dělnívkou profesí nevykonával, je přímo zázračný; hraje si na kolektivistu, a přitom jak ve skutečnosti, tak i v fikci přímo srší sobeckostí, samolibostí a ješitností.

Sám si vydává i vysvědčení z morálky. Klobouk dolů před takovým charakterem! Dojemně líčí i svou lásku k židovské dívce Lissy, jejíž smrt v koncentračním táboře žalostně oplakává. Je to zas fikce i skutečnost. A skutečnost o to ničemnější, že Hladký - Drobný opravdu chodil s židovskou dívkou. Slíboval ji manželství, které ji mohlo zachránit před transportem smrti v Osvětimi, ale v rozhodující chvíli od tohoto slibu couvl a nechal svou "lásku" odvést do koncentračního tábora, kdežto on si našel místo plavčíka v lázních v Německu.

V jeho blízkosti bleďnou všichni ostatní. Stačí, aby se podíval na kteroukoliv dívku, a ta se mu už předem oddává jak v Červené knihovně. Jeho hra na playboje v soukromém životě i ve společnosti - to je přímo psychický komplex. Vžívá se do rolí, jež nikdy nehrál a věří svému převtělování. Pro následuje ho stihomam. Je Casanovou i Napolennem, uvědomělým mužem i hrdinou. /Vrcholem tohoto sebekultu byly nedávné oslavy M. Hladkého, které si zřežíroval. Ke svým pětadesátinám zajistil si celý Dům sovětské vědy a kultury v Praze. Dal tu promítat film o sobě, řečníci mu skládali holdy, recitovaly se básně na jeho počest - a pak se to o poschodí výš všechno zajídalo a zapíjelo.../

A tak jediná pravda, již lze věřit, a kterou o sobě autor vypovídá, jsou pasáže o jeho předčasně ranných stycích a trvalém "přátelství" s prostitutkami zavánějící až horst - wesselovskými zkušenostmi. Se zalíbením líčí, jak byl "zadobře se všemi slečnami" provozujícími své řemeslo v okolí jeho bydliště, jak je navštěvoval a přiváděl k nim kamarády. "On sám", píše o sobě, "na tom nebyl o nic líp než pouliční holky". Jen tomu z jeho publikace možno věřit.

Na jednom místě se mu podařilo napsat o sobě tyto výstižné věty: "Člověk slabšího charakteru neodolá, aby po úspěšné premiéře zákeřné jednání neopakoval zas a znova, vždyť ono to vychází, vyplácí se to, vyčtlám na tom vždycky já. Opravdová zákeřnost však potřebuje současně dobrou míru lstivosti. Teprve to dodává činům ten jedině správný vnější náter, ten důležitý punc skoro bezvýhradně lidské účasti, ba jakoby touhy po pravdě, ba až zdání nejčestnějších pohnutek. Pokud je zákeřnost a lstivost spojena s prostomyslností, pak se může stát, že člověk ve šlechetnost svého konání může i uvěřit. Nepřipustit si jiný výklad. Zahnat svědomí do kouta."

To je přesně Hladký - Drobný.

Jestliže vybízí své čtenáře a posluchače, aby obdivovali jeho vyjimečnost a znamenitost, přijměme jeho výzvu a podívejme se tedy na tuto reprezentativní postavu podrobněji. Má za sebou kariéru ministranta v útlém dětství, pár let arcibiskupského gymnázia, které nedostudoval, a jednoletou obchodní školu. Nikdy neměl stálé zaměstnání / za nacistické okupace !/ až do doby, kdy se v polovině protektorátu sám přihlásil k práci do říše, do německých lázní Wörishofenu. Zde do března 1945 působil jako plavčík a pomocná zářevní síla v lázních a sanatoriu wehrmachtu, kde se léčili "hrdinové" zranění na válečných frontách, i esesáci. Po válce působí zprvu jako sportovní redaktor Mladé fronty, není členem žádné odbojové organizace - co to, že se nikam nehlásil tento "významný odbojový pracovník"? Nastává období, kdy mu jeho "působení" ve Wörishofenu orgány připomenou... A pak už jde všechno jako po másle. Dostává se na institut žurnalistiky a pozdější fakultu Karlovy university, působí v televizi /zde natáčí po roce 1969 xx odporné pořady o působení "agentů" a "reakce" v obrodném procesu 1968, mezi jiným i prolhaný pořad o svých bývalých studentech !/, podepisuje "Slovo do vlastních řad", lišivě a vyhazuje učitele z fakulty počítající se na roku 1968, vyvolává mu pro vedlejší výdělek samostatnou filmovou skupinu na Barrandově, tento polovzdělanec získává i doktorát filosofie, je mu udělena kandidatura věd / a přitom jeho práce i znalosti v této oblasti jsou zcela mizivé, slušně řečeno/, dostává docenturu a posléze - muž bez a-turity - se stává universitním profesorem Karlovy University. Skandál! Srovnajme si "vědeckou" kariéru této osoby - napsal s pomocí asistentů skriptu o grafické úpravě novin s jinými českými vědci, kteří se dopracovali universitní profesury po celoživotním cíle !

Celou tu dobu občastňuje své posluchače na přednáškách, seminářích i při zkouškách trapnými historkami a smyslenkami o vzniku Mladé fronty a jeho účasti na tom. Je tím přímo fascinován, jeho dvě manželky - ze tří - píše diplomové práce o Mladé frontě, kde ovšem oslavují svého manžela, a postupně se tak sám vžívá do své lži "spojené se zákeřností, lstivostí a prostomyslností", že tomu chorobně začíná snad i sám "věřit".

Autor zabrousí ve své knížce i do světových dějin, jak jinak? Jistě už dobře ví, vždyť je to všeobecně známo, jako to bylo s postupem americké armády v květnu 1945 do Prahy, kdy jej na přímý dotaz z Eisenhowerova hlavního stanu sovětský generál Antonov výslovně odmítl. Přesto Hladký - Drobný neváhá několikrát přímo obvinovat Američany, že nešli Praze na pomoc, že neshazovali zbraně povstalcům a že prý naopak "vyjednávali" s nacisty a s "našimi buržoasními špičkami". Nehorázné!

Také jeho líčení České národní rady, kterou si představuje jako nějaký kancelářský sekretariát, je falešné, nesprávné a směšné. Vrcholem těchto lží je tvrzení, že ČNR jednala s nacistickým generálem Pücklerem. A to přehlédneme řadu dalších údajů, jako např. popletené líčení, kde všude sídlila ČNR během povstání. ČNR se prý připravovala, že bude "opakovat rok 1918". Autor čerpající tyto i jiné informace z druhé ruky, z doslechu a z klepů, nedělá si žádné starosti ani s historickými fakty.

Celá knížka je dokumentem, přímo věrným odliškem "života ve lži". Proto je také spojena s tolikerou pomlouvačností, nenávistí a nabubřelou pýchou, že jí "praská ve švech". Kdyby setrvala jen v poloze soukromých svědectví, dalo by se nad ní pobaveně mávnout rukou. Ona však všemi deseti usiluje, aby se včlenila i do společenských souvislostí a hodnocení, a proto její podíl na degradaci pravdy i jejím špinění a ponižování je odsouzeníhodnější. Nejde jen o to, že lze pro domo sua, pro vlastní až zručné ukování. Mnohem víc jí musíme klást ze vinu, že slouží nepravdě vědomě, že se v této své kampani zaštiťuje i bezmocností napadených a pomlouvaných i umlčených. Dobře ví o své mocenské přesile, když ti, o nichž lze nemohou promluvit a kriticky odpovědět. Sportovní redaktor neví nic o sportovní morálce, podle níž se nekope do ležícího hráče. Naopak téměř co věta či odstavec, tot' surová unfair hra proti pravidlům přijatým slušnými lidmi.

V tiráži knížky je uveden jako odpovědný redaktor V. Falada. Je to šefredaktor nakladatelství. Oslavný doslov napsal druhý šefredaktor Kulháněk - z deníku. Ten se domnívá, že Hladkého text je "umělecké zobrazení", "román - fikce", plný "psychologické drobnokresby" a "prokreslenosti postav". Jenže s literární úrovní tohoto sepsání je to víc než povážlivé. Čtete červenou knižku, jak jsme již konstatovali, kolorovanou kýčovitě "socialistickými" frázemi, povrchní až hrůza, ledabylou montáž, která má se skutečnou literaturou máloco společného.

Podívejme se na některé skvosty:

"Syn Horst, výstavní debil, chodil v předklonu, ruce mu visely dolů... Nedala na Horsta dopustit, byl jejím jediným dítětem a jeho úděl kladla za vinu svému muži. Franz Kreuzman se rád napil a Rosemarie byla přesvědčena, že k ní tenkrát vlezl do postele opilý..."

O prostitutkách v Říši píše: "Mnohá, ještě neploletá děvčata, psychiku mechanizované linky nezvládla, zejména v normě kvantity, ty potom vyhazovali..."

Seznámení s německou ženou uvádí náš playboy takto: "Položil kufr a pak se rozhodl. Obrátil se, přistoupil k ní a začal ji líbat. A ona, jako by to čekala, počdajně se mu schoulila v náručí, opakovala jeho polibek".

A po činu?

"Cítil se provinilý a trochu podvedený, a i když věděl, že vlastně o nic nešlo, příroda je příliš mocná čarodějka, přesto si schovával ten pocit zahánění až na dno duše".

A zase zasvěceně o další prostitutce, své někdejší "známé": "Po Stalingradu byly slečny o dvěcky dražší, teď se už platilo dvojnásobek. Jestliže ještě pracuje Kristyna? Vzpomínka na ni mu křáklbleskla hlavou najednou, už dávno si na to vůbec nevzpomněl, a přitom to vlastně bylo spojeno s uvedením do života dospělých."

Příklad z filozofování: "Jedaká intuice ve Vaškově vědomí o krok dopředu před Papíkovými slovy mu zaostřovala pravý význam řečeného. Tak se stalo, že smysl poslední věty pochopil už předem. Teď seděl, hluboce zasažen."

A jinde: "Každý národ si ve své paměti uchovává významné okamžiky

svého trvání, svých dějin. Ty nejhlavnější jsou vědecky spjaté s těmi ději, kdy je činnost vystoupení lidu překypí hladinou stojatých vod přizpůsobení, průměrnosti, rezignace a strachu. Příbuznost krve je určena okamžikem a souvislostmi zrození. Je dána."

Autor nemá přirazené ani ponětí o slohovém výrazu a jeho umělecké jednotě, místo kompozice máte před sebou tříšt scének. Narychlo spíchnutá novinářská reportáž je poctivější než tento literární hybrid tvářící se jako románový útvar, navíc poznamenaný, jak jsme ukázali, i když jen zčásti, přemírou úmyslných nepravd zamlčených k oslavě autora.

Položme si proto závěrem otázku, jak to vlastně bylo se založením Mladé fronty. Stačí si zalistovat v prvních květnových číslech MF, kde se o tom můžeme dočíst. Ale i později. Hladký - Drobný o tom všem nepočívá pravdivé svědectví: Vlastní přípravy se nezdálo, a byl tu ke konci okupace, několik dní před květnovým povstáním, mihnout se kolo u vozu. Kdyby měl vůz deset kol, byl by tím jedenáctým.

Myšlenku na vznik Mladé fronty třeba uvést do rohraní let 1943 až 1944. Hladký - Drobný nepochopil dočasně, že tehdy nešlo jen o vydávání nějakého literárního časopisu nebo deníku, jak píše. Jaromír Hořec přišel v té době s podnětem založit vlastní a samostatné vydavatelství časopisů a nakladatelství knih mladé generace. Podalo se mu navzdory pochybám a nedůvěře mnohých vytvořit v okupaci dělný kolektiv mladých ilegálních a odbojových pracovníků, s nimiž tuto myšlenku propracoval a připravoval k realizaci. Šlo o to, aby v poválečném Československu nebyla mladá generace již odkázána na vydavatelství politických stran nebo jiných institucí, jak to bylo v minulosti, a měla vlastní vydavatelské prostředky, tiskárnu s rotačkami i knihtiskem, redakce a administraci. Iniciátor tohoto podnětu navrhoval vydávat i deník s názvem Mladá fronta a podle toho také pojmenovat i celé nové vydavatelství. Dál tu měl vycházet týdeník MY 45, literární měsíčník Generace, časopis Vpřed, Středoškolaček a další, jejichž koncepci i názvy vytvořil za okupace.

Druhou část tvořilo nakladatelství, kde měly být zřízeny různé edice, například První svazky, Boje a jiné. Tuto koncepci prohodil J. Hořec i s Františkem Halasem, který se stal po válce předsedou editořní rady nakladatelství.

Do kolektivu příštího deníku Mladé fronty se zařadili básník František Listopač, stíhaný gestapem za ilegální činnost, kritik Jan Grossman a Jaroslav Morák, básníci Ladislav Fíkar a Ivo Fleischmann, patřili sem i Jaroslav Máček z rodiny popravené nacisty, Sv. Svoboda, O. Kryštofek/ ke sklonku okupace za ilegální činnost ve vězení/, Jindřich Chaloupecký, Jiří Kotlík, fotograf F.J. Petrlik a někteří další, kteří byli později externími spolupracovníky. Tento kolektiv byl také napojen Hořcovým prostřednictvím s ilegálním hnutím mládeže Za svobodu a pozdějším Ústředním národním výborem mládeže zastoupeným i v České národní radě. Tedy skupina mladých publicistů, básníků, kritiků, uměnovědců. Jaký div, že si právě Hladký - Drobný kompenzuje svůj komplex méněcennosti a že vedle nich alespoň sám pro vlastní uspokojení a před svým zrcadlem si hraje na něco, čím nebyl!

Ze sportovní redakce Národní politiky přešli do redakce Mladé fronty hned v květnu 1945 Jan Buča, Miroslav Hladký a Ladislav Prádek.

V nakladatelství Mladé fronty začali v červnu 1945 pracovat S. Machonin, J. Círk, I. Fleischmann, který sem odešel z redakce deníku, externisté E. Petiška a J. Hilár, i malíři ze Skupiny 42 J. Smetana, Fr. Hudeček, K. Lhoták, dále Zdeněk Seydl, který tu pracoval jako výtvarný redaktor, a jiní.

Prvním šéfredaktorem deníku a pak i prvním ředitelem nakladatelství byl Jaromír Hořec, který přizval k vedení týdeníku MY 45 Jana Berana, do Generace J. Grossmana a Fr. Vrby /grafickou úpravu prováděl K. Teige/, do časopisu Vpřed uvedl společníka O. Šafránka a po něm záhy J. Foglar a K. Burda, do Středoškolačka, pokračovatele Studentského časopisu, profesora M. Marálka.

Uzavřeme svůj referát tím, že Hladký - Drobný vědomě sepsal lživý a proto bezcenný pamflet. "Budoucí život začne mezi vámi diferencovat... Nejtěžší zkouška vás teprve čeká..." vkládá náš autor slova do úst ilegálního pracovníka a domnívá se, že mu vývoj zvláště po roce 1969 dal za pravdu. Kdežto většina těch, kteří Mladou frontu založili, obětí v ní pracovali první roky a vnesli do ní ducha nezávislosti a tvůrčí svobody, byli pomluveni a umlčeni, Hladký - Drobný, odjakživa uvědomilec, šel správnou cestou. Nastavil si zrcadlo sebechvály. A nezbylo z toho nic než tříšt pomluv a

střepy směšných trapností i nepravd. Takový je osud každé lži, ať se tváří
jakkoliv velikášsky.

Zdeněk Hrubý